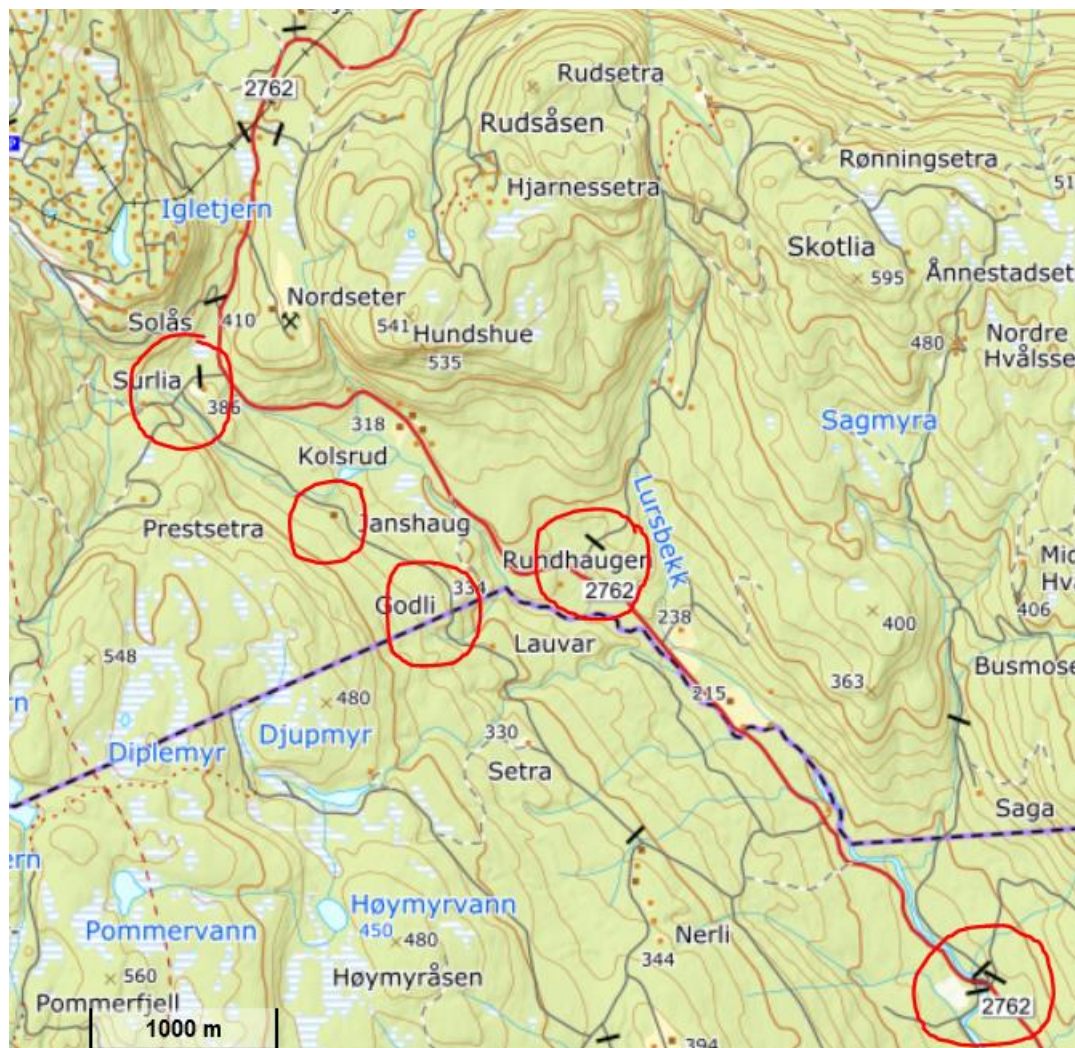

TUR TIL HUSMANNSPLASSER I SURLIKROKEN

Ytre Sandsvær historielag hadde søndag 28. august 2022 tur til Surlikroken. Det var hele 33 deltakere på turen. For å komme tir Surlikroken fra Sandsvær-sida, må du kjøre opp fra Passebekk.

Gustav Sydseter Pedersen har gitt et referat av turen som er grunnlaget for teksten her

Bilde1: Kart over området turen besøkte. Ringer rundt stedene.

Første stopp var ved Bergandammen. Der hadde Treschow fått gjort store arbeider på slutten av 1800-tallet for å kunne lette fløtingen. For å få tømmer ned Herlandselva ned til Lågen, blei denne dammen bygd. De kunne tømme dammen på 20 minutter, så da fikk tømmeret god fart nedover.

Dammen blei et sosialt samlingssted for innbyggerne på Løvås og i Surlikroken.

Bergandammen var også et ett samlingssted med sosialt samvær med basarer for innbyggere på Løvås og Surlikroken.

Bilde nedafor: Bergandammen får besøk

Deretter gikk turen til Rundhaugen der det var skole fra 1904 til 1952. Da det ble bilvei til Passebekk, blei barna kjørt dit. Før det var det åtte ukers omgangsskole i Kolsrud. Fra 1936 til 1965 holt Løvås og Surlien sanitetsforening til på Rundhaugen med basarer og andre aktiviteter.

Røyar skiklubb holdt også til på Rundhaugen fra stiftelsen 1934, og mange var med.

Så kjørte deltakerne videre til Rønningen som var bebodd fra 1789 til 1925. Her blei det orientert om presten Klem som i 1765 opprettet 11 husmannsplasser for å få arbeidskraft til å forbedre Prestegården. Han fikk diplom for godt drevet gård.

Første bosetting var her oppe var i 1700 da Trond Gåserud som Ikke ville være leilending under grev Gyldenløve i Larvik, fikk rydde Surlia.

Videre gikk turen til Svendsrud som var bosatt til 1893 og Goli fra 1762 til 1970. Høgtopp var bosatt fra 1780 til 1925, Janshaug fra 1782 til 1967 og Surlia fra 1700 1967.

Bilde: Nedafor ser vi Deltakerne på turen på Janshaug.

Fotografiene er tatt av **Dag Simenstad**.

Dag Kristoffersen har redigert reportasjen,